

bu

OOSTFLANK
ROTTERDAM
OMGEVINGSWET
EN LOKET
KNELPUNT
NIEUWBOUW
INKOMEN
EN WERK
ISDE AANGEPAST
DUURZAAM
ERFGOED

BOUW EN UITVOERING
BEREIKT RUIM 73.100 LEZERS
JAARGANG 56 - 1 2024
HET VAKBLAD VOOR RIJK, PROVINCIE EN GEMEENTE
IN NEDERLAND EN BELGIE

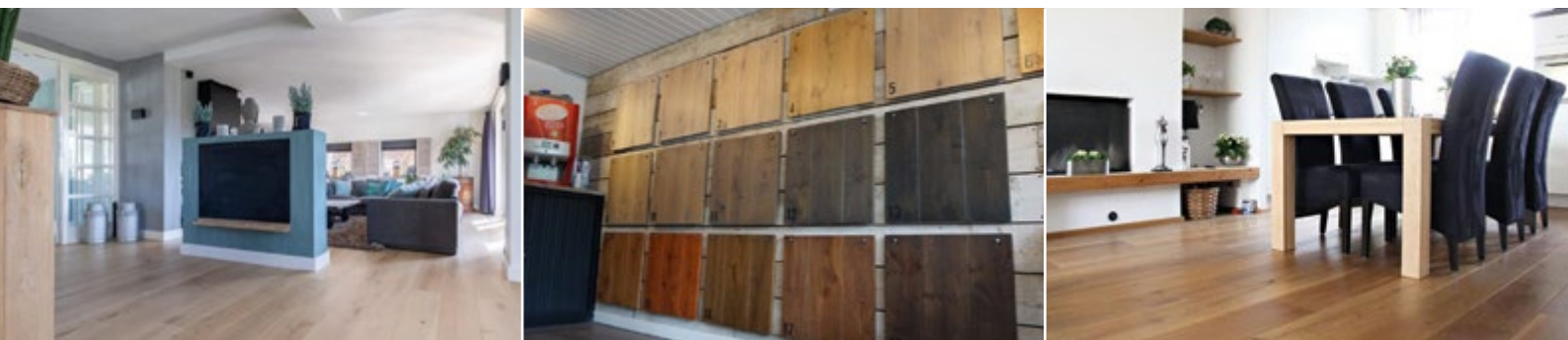

Vaste partner in vloeren
Voor nieuwbouw en renovatie

Hoge kortingen voor professionele afnemers.
Bel ons op 030-2061485

- Laagste prijsgarantie
- Volumekorting
- Productadvies
- Just in time bezorging (op afroep)
- Legservice mogelijk
- Showrooms in Houten en Veghel
- Houten Vloeren
- PVC Vloeren
- Visgraat
- Hongaarse punt
- Alle bijbehorende zaken zoals plinten, ondervloer, olie en lak

Bel **030-2061485** voor een lagere prijs dan uw huidige leverancier.

www.trendvloeren.nl

CAO BOUW EN INFRA 2024

In december werd de nieuwe CAO voor de Bouw en Infra 2024 definitief. Deze is inmiddels ingegaan. De eerste loonsverhogingen gelden inmiddels. Bouwend Nederland publiceerde de nieuwe loon- en salaristabellen.

In 2024 worden de lonen binnen de Bouw en Infra CAO twee maal verhoogd. De eerste verhoging is vanaf 1 januari en

bedraagt 3,5 procent plus 50 euro per maand. De tweede verhoging is vanaf 1 juli dit jaar en zal opnieuw 3,5 procent plus 50 euro per maand bedragen.

De Loontabellen bouwplaatswerknemer 2024 en de Salaristabellen uta-werknemer 2024 zijn als pdf in te zien via de QR-link of op www.bouwenuitvoering.nl

SCAN ME

Oostflank Rotterdam

Rotterdam kampt met een significant tekort aan woningen. In de woondeal met Hugo de Jonge is sprake van een bouwopgave van een kleine 100.000 nieuwe woningen in 2030 in de gehele regio Rotterdam. Met de komst van een nieuwe stadsbrug tussen Kralingen en IJsselmonde en een tramlijn tussen Kralingse Zoom en Zuidplein wordt de Oostflank aangepakt. De gemeente Rotterdam ziet kansen om in dit gebied 30.000 nieuwe woningen te bouwen. We spraken met woonwethouder Chantal Zeegers.

'Voldoende groen om klaar te zijn voor klimaatverandering'

'De Omgevingswet bundelt 26 wetten'

Omgevingswet en Omgevingsloket

Met de start van het nieuwe jaar is de Omgevingswet en het daaraan verbonden Omgevingsloket ingegaan. Door verschillende oorzaken en argumenten werd de ingang van de wet meerdere malen doorgeschoven. De wet bundelt een groot aantal wetten, waaronder de Wet kwaliteitsborging bouw, regels en voorschriften over de fysieke leefomgeving in één.

26

Bouwvergunning grootste knelpunt bij nieuwbouw

Het aantal bouwvergunningen daalde in 2023 naar circa 56.000. Dat is een krimp van 13 procent ten opzichte van 2022. Het grootste probleem voor groei van de bouw de komende jaren is vooral de vertraagde afgifte van een bouwvergunning.

'Ook netcongestie zorgt voor vertraging nieuwbouw'

'Pensioenopbouw vanaf 18, dat was vanaf 21 jaar'

Wat is rond werk en inkomen veranderd?

Voor dit jaar is een belangrijk aantal regels rond werk en inkomen veranderd. Ook de nieuwe cao voor de bouw en infra is al even definitief. Lees meer over de verschillende wijzigingen, percentages en bedragen.

32

50

Duurzaam erfgoed

Het nieuwe Praktijkboek Duurzaam Erfgoed is beschikbaar. Nieuwe kennis en praktijkervaringen worden gedeeld, maar ook informatie over het werken met de ERM-uitvoeringsrichtlijnen. Erfgoeddeskundigen, bouw- en installatiedeskundigen, energie- en verduurzamingsexperts hebben aan de uitgave meegewerkt.

'Herbestemming, gebiedsgerichte
aanpak en innovaties komen
ook aan bod'

38

ISDE subsidie aangepast

Huiseigenaren kunnen ook dit jaar met de ISDE regeling subsidie aanvragen voor het verduurzamen van hun woning door deze te isoleren of een warmtepomp te installeren. De subsidiebedragen voor isolatie met biobased materialen, zoals hout en vezelhenep, zijn verhoogd.

'Ook subsidie voor isolatie van monumenten'

EXTRA STUDENTENWONINGEN

Het Rijk wil samen met Amstelveen op de 'lastige' locatie Kronenburg studentenwoningen mogelijk maken. Het betreft de eerste fase van de transformatie van het gebied naast studenten-campus Uilenstede.

EN VERDER

FOTOPAGINA 1

KENNISPARTNER INFO..... 46

COLOFON 56

OOSTFLANK

ROTTERDAM

▲ FEYENOORDSTADION DE KUIP EN WIJDE
OMGEVING IN ROTTERDAM ZUID.
FOTO HUGOK1000-123RF.

Rotterdam kampt met een significant tekort aan woningen. In de woondeal met Hugo de Jonge is sprake van een bouwopgave van een kleine 100.000 nieuwe woningen in 2030 in de gehele regio Rotterdam.

Met de komst van een nieuwe stadsbrug tussen Kralingen en IJsselmonde en een tramlijn tussen Kralingse Zoom en Zuidplein wordt de Oostflank aangepakt. De gemeente Rotterdam ziet kansen om in dit gebied 30.000 nieuwe woningen te bouwen. “Met voldoende groen om klaar te zijn voor de klimaatverandering”, zegt de Rotterdamse woonwethouder Chantal Zeegers.

TEKST JAN-KEES VERSCHUURE

In de Oostflank, die loopt van Rotterdam Zuid tot in Ommoord, komen niet alleen woningen, maar ook betere voorzieningen. De aanleg van een nieuw rivierpark, een ‘bosas’, meer en betere voet- en wandelpaden en een beter aanbod van cultuur, onderwijs, sport en zorg moeten zorgen voor een goede mix tussen ‘groen’ en ‘rood’. Er zijn al goede OV-knooppunten in de Oostflank, zoals station Rotterdam Alexander en metrostation Kralingse Zoom; door de komst van de nieuwe brug, een treinstation bij De Kuip en de snelle tramverbinding wordt dit gebied nog beter bereikbaar.

Daarmee wordt het ook aantrekkelijker voor wonen en werken, aldus Zeegers (D66). “De gemeente Rotterdam wil het liefst binnen de stad bouwen. Zo blijft er voldoende groen en natuur behouden om de stad heen; we gaan klimaatadaptief bouwen met inbegrip van waterbeheer en recreatie.”

NIEUWE WIJKEN

Plannen voor de Oostflank behelzen 30.000 nieuwe woningen, voorzieningen en bedrijfsruimtes in de

▷ RENDERING VAN WOONGEBOUW DE GROTE BEER, HET EERSTE INBREIDINGSPROJECT IN DE ALEXANDERKNOOP. FOTO: DURA VERMEER BOUW ZUIDWEST.

- ▷ buurt van de nieuwe en bestaande OV-knooppunten. Naast inbreiding is transformatie van kantoren een manier om de hoge Rotterdamse ambities in woning-aantallen te realiseren, aldus de wethouder. Extra woningen zullen worden gebouwd rond de Alexanderknoop en de Erasmus Universiteit en in de woonwijken Het Lage Land, Prinsenland, De Esch, Bloemhof en Hillesluis.

Richting 2040 worden twee nieuwe woonwijken gerealiseerd, met ruimte voor water en groen: een nieuwe woonwijk met maximaal 1.000 woningen langs de Kralingse Zoom in De Esch, waar ook een nieuwe tramhalte komt, en 1.350-1.650 nieuwe woningen in de oostelijke zoom van het Kralingse Bos. Zeegers: “Boszoom-Noord moet goed bereikbaar worden, mogelijk met een nieuwe tramlijn vanaf Kralingse Zoom die ook voor een verbinding zorgt met de wijk Het Lage Land in Prins Alexander.”

EERSTE WONINGEN

De bouw van studentenwoningen in Brainpark I maakt deel uit van de eerste ‘harde’ plannen. Zo transformeert het stenige kantorenpark bij de Erasmus Universiteit in Kralingen de komende jaren tot een groene en aantrekkelijke locatie met meer levendigheid. Hier moet een goede mix ontstaan tussen bedrijven en onderwijsinstellingen en woningen voor studenten, starters en ouderen.

Er worden in totaal 2.500 tot 3.000 woningen gebouwd in de ontwikkelperiode, van sociale huur en middenhuur tot in het hogere segment. In de Alexanderknoop, het centrumgebied van Prins Alexander, worden minimaal 7.500 van de 30.000 woningen gerealiseerd. Ook daartoe is de eerste aanzet al gemaakt, onder meer met woongebouw De Grote Beer. Tussen Prins Alexander en het Kralingse Bos komt een groene >

▷ OP DEZE PLEK WORDT HET KUNSTENPAND 'HART VAN ZUID' GEBOUWD. LINKS METRO- EN BUSSTATION ZUIDPLEIN; OP DE ACHTERGROND ZWEMCENTRUM ROTTERDAM. FOTO: RENÉ STOUTE.

- ▷ 'bosas' met langzaamverkeerverbindingen. Zeegers: "Je hebt dit soort ingrepen echt nodig om klimaatadaptief te kunnen inbreiden."

VOLKSTUINEN

De combinatie met behoud van het groene karakter van de Oostflank en een goed netwerk van bestaande en nieuwe groene verbindingen is een belangrijk onderdeel van de plannen. Het college van Burgemeester en Wethouders wil als gevolg van de inbreng van bewoners en de gemeenteraad ook minder volkstuinvoorzieningen opheffen in de Oostflank dan aanvankelijk bedoeld.

Volkstuinvoorziening De Venhoeve blijft op de huidige locatie bestaan, omdat het een waardevol groen en recreatief gebied vormt aan de Boszoom. De komende tien jaar kunnen de volkstuinvoorzieningen van Amateurtuindersvereniging Ommoord en volkstuinvereniging Kweeklust in De Esch ook blijven functioneren. Het stadsbestuur wil de gronden pas na 2033 gebruiken om woningen en nieuwe sportvoorzieningen te bouwen, onder meer in de strook langs de A16.

PARTICIPATIE

Bij de plannen voor de Oostflank zijn veel partijen betrokken, zoals bewonersorganisaties, wijkraadsleden, ondernemers en experts. Aanpassingen in de plannen zijn gedaan naar aanleiding van meer dan driehonderd zienswijzen die zijn binnengekomen en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage. Polder De Esch, waar ook de toekomstige stadsbrug straks moet aanlanden, heeft in Rotterdam-Noord met het Eiland van Brienoord de status van NNN-natuurgebied (Natuur Netwerk Nederland).

HART VAN ZUID

Het projectgebied Oostflank loopt van Zuidplein tot Alexander. De huidige projecten onder de naam Hart van Zuid vallen ook binnen het gebied. Hart van Zuid is een gebiedsontwikkeling van Ballast Nedam en Heijmans in opdracht van Gemeente Rotterdam. Sinds 2016 ondergaat het gebied rond Winkelcentrum Zuidplein en Ahoy een totale metamorfose.

De eerste grote mijlpaal van de gebiedsontwikkeling was in 2017 de oplevering van Zwemcentrum Rotterdam in een voormalig deelgemeentekantoor, gevolgd door de opening van het nieuwe Theater Zuidplein met een vestiging van de Bibliotheek Rotterdam en de uitbreiding van Rotterdam Ahoy.

In 2022 zijn daar het nieuwe busstation en de herontwikkeling van winkelcentrum Zuidplein bijgekomen. Onlangs is de buitenruimte volledig nieuw ingericht en wordt gewerkt aan de ontwikkeling van woningen, een hotel, een bioscoop en een nieuwe stationshal voor Zuidplein.

'Plannen voor de Oostflank
behelzen 30.000
nieuwe woningen'

▲ FOTO: LONGO68-123RF

- Deze gebieden vallen onder verantwoordelijkheid van de provincie. Ze vormen samen het Europees Ecologisch Netwerk. Mede om deze reden pleitten partijen als de SP binnen de gemeenteraad eerder voor een (metro-)tunnel in plaats van een stadsbrug met tramlijn door deze groene long. De gemeenteraad besloot medio december tot aanleg van de laatste optie, een stadsbrug tussen De Esch en De Veranda in Zuid.

OMGEVINGSVISIE

De genoemde zienswijzen zijn opgenomen in de herziene Rotterdamse Omgevingsvisie 'Veranderstad'; hierin staan de plannen voor de Oostflank beschreven als onderdeel van een totaalvisie op de duurzame stad. De herziene Omgevingsvisie is tegelijkertijd met het brugbesluit vastgesteld.

Voor de in 2035 op te leveren brug, de tramverbinding en een nieuw treinstation bij Stadionpark trekt de gemeente circa een half miljard uit, ongeveer een derde van de totaalkosten, die door Rijk, provincie

Zuid-Holland en Metropoolregio Rotterdam-Den Haag zullen worden gedekt. Binnen de woondeal met minister van Volkshuisvesting Hugo de Jonge, die de realisatie van woningen tot 2030 moet versnellen, neemt de gemeente Rotterdam circa 44.000 woningen aan op te leveren nieuwbouwwoningen op zich, van de kleine 100.000 voor de gehele regio Rotterdam (1,2 miljoen inwoners).

FEYENOORD CITY

De meeste woningen binnen de gemeentegrenzen worden gerealiseerd in de Oostflank, Katendrecht (6.000), Merwehavens (5.000) en Rijnhaven (3.000). Het nog verder te herontwikkelen Feyenoord City is onderdeel van de Oostflank. Ondanks het afblazen van de nieuwbouw van een voetbalstadion, zullen de woningbouwplannen zoveel mogelijk doorgaan en blijft de naam behouden. Ook bij deze ontwikkelingen zal de Rotterdamse bevolking zoveel mogelijk worden betrokken, aldus Zeegers. "We willen de stad laten zien waar we mee bezig zijn." [BOUWEN UITVOERING](#)

bouwvergunning

**GROOTSTE
KNELPUNT
NIEUWBOUW**

'Geschat wordt dat het aantal gerealiseerde woningen in de nieuwbouw vorig jaar uitkwam op circa 73.000 en dit jaar afneemt tot 65.000'

ADVERTENTIE

Den Haan Infra B.V.
Transportweg 9A
2421LT Nieuwkoop
0172 608935
info@denhaaninfra.nl
www.denhaaninfra.nl

uw professionele partner in laag- en middenspanning!

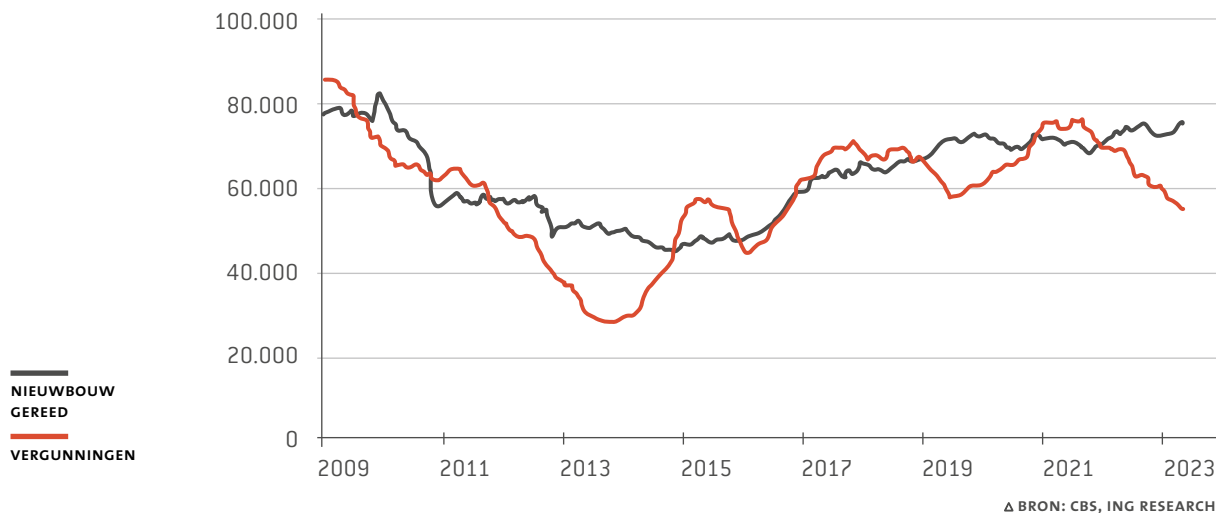
Het aantal bouwvergunningen daalde in 2023 naar circa 56.000. Dat is een krimp van 13 procent ten opzichte van 2022. Het grootste probleem voor groei van de bouw de komende jaren is vooral de vertraagde afgifte van een bouwvergunning. Dit ondanks de ambities van het demissionaire kabinet, zo berichtte ING Research in haar rapportage.

“Geschat wordt dat het aantal gerealiseerde woningen in de nieuwbouw vorig jaar uitkwam op circa 73.000 en dit jaar afneemt tot 65.000”

AFNAME AANTAL BOUWVERGUNNINGEN NIEUWBOUW

Voortschrijdend jaartotaal t/m oktober 2023

> De verlening van bouwvergunningen wordt bemoeilijkt door een structureel tekort aan bouwgrond, complexe projectontwikkeling en vertraging door ingewikkelde bezwaarprocedures. Juist nu nieuwbouw zo gewenst is en de vraag naar (nieuwbouw-) woningen iedere maand meer toeneemt.

NETCONGESTIE

Ook een tekort aan capaciteit op het elektriciteitsnet, waardoor netcongestie ontstaat en nieuwe woonwijken niet kunnen worden voorzien van een aansluiting op het elektriciteitsnet, zorgen steeds vaker voor vertraging van nieuwbouw.

NIEUWBOUW

Over het algemeen resulteert een daling van het aantal vergunningen niet direct in een daling van het aantal afgebouwde woningen. Dat gebeurt pas na circa anderhalf jaar door de vaak lange bouwtijd.

Gezien het feit dat de laatste piek van het rond de afgifte van een afgegeven bouwvergunning halverwege 2021 lag, mag verwacht worden dat oplevering van het aantal geplande afgebouwde nieuwbouwwoningen dit halfjaar gaat plaatsvinden. ING schat in dat het aantal gerealiseerde nieuwbouwwoningen in

2023 uitkomt op circa 73.000 en in 2024 afneemt tot 65.000. Als de verbeteringen in de markt daadwerkelijk doorzetten verwacht men in 2025 weer herstel.

KRIMP NIEUWBOUW MAAR OOK GROEI INFRA

Ook investeringen in bedrijfsgebouwen staan onder druk doordat bedrijven terughoudend zijn met nieuwe investeringen doen. Voor de infrasector verwacht ING een kleine groei. Veel grote projecten staan nog stil vanwege de stikstofproblematiek. De renovatiemarkt en investeringen in de elektriciteitsinfrastructuur nemen toe. **BOUWUITVOERING**

Bron en grafiek: ING Research.

Meer informatie via de QR-link of op www.bouwuitvoering.nl

POMPTOTAAL

verhuur/verkoop van pompen en turn-key installaties

Pomptotaal B.V. Hoogvliet, Rotterdam
info@pomptotaal.nl, telefoon: 010 299 8444

www.pomptotaal.nl

14389

Div-ing. de Boer
inspecties met vakkennis

Div-ing. de Boer

+31 (0)6-461 38 848

info@div-ingdeboer.nl

nl.linkedin.com/in/boer-niels-de

www.div-ingdeboer.nl

*Civiltechnische inspecties boven- en onderwater.
Hout, staal en beton.*

14388

VRS NEXT >
POSITIONING SERVICES

**DE STANDAARD IN
RTK CORRECTIES**

LANDMEETKUNDE

MACHINEBESTURING

PRECISIELANDBOUW

DRONEMAPPING

VRSNEXT.COM

14261

OMGEVINGSWET EN OMGEVINGSLOKET

Met de start van het nieuwe jaar is de Omgevingswet en het daaraan verbonden Omgevingsloket ingegaan. Door verschillende oorzaken en argumenten werd de ingang van de wet meerdere malen doorgeschoven.

De wet bundelt een groot aantal wetten, waaronder de Wet kwaliteitsborging bouw, regels en voorschriften over de fysieke leefomgeving in één. De wet heeft grote gevolgen voor de bouwregelgeving.

De Omgevingswet kent nu een centraal digitaal loket, het Omgevingsloket, voor het aanvragen van vergunningen en de start van projecten. Met name het automatiserings- en digitaliseringstraject rond het Omgevingsloket kende vele hoofdbreken bij onder andere de gemeenten. In het Omgevingsloket staan alle regels en plannen van gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk op één plaats samengevat.

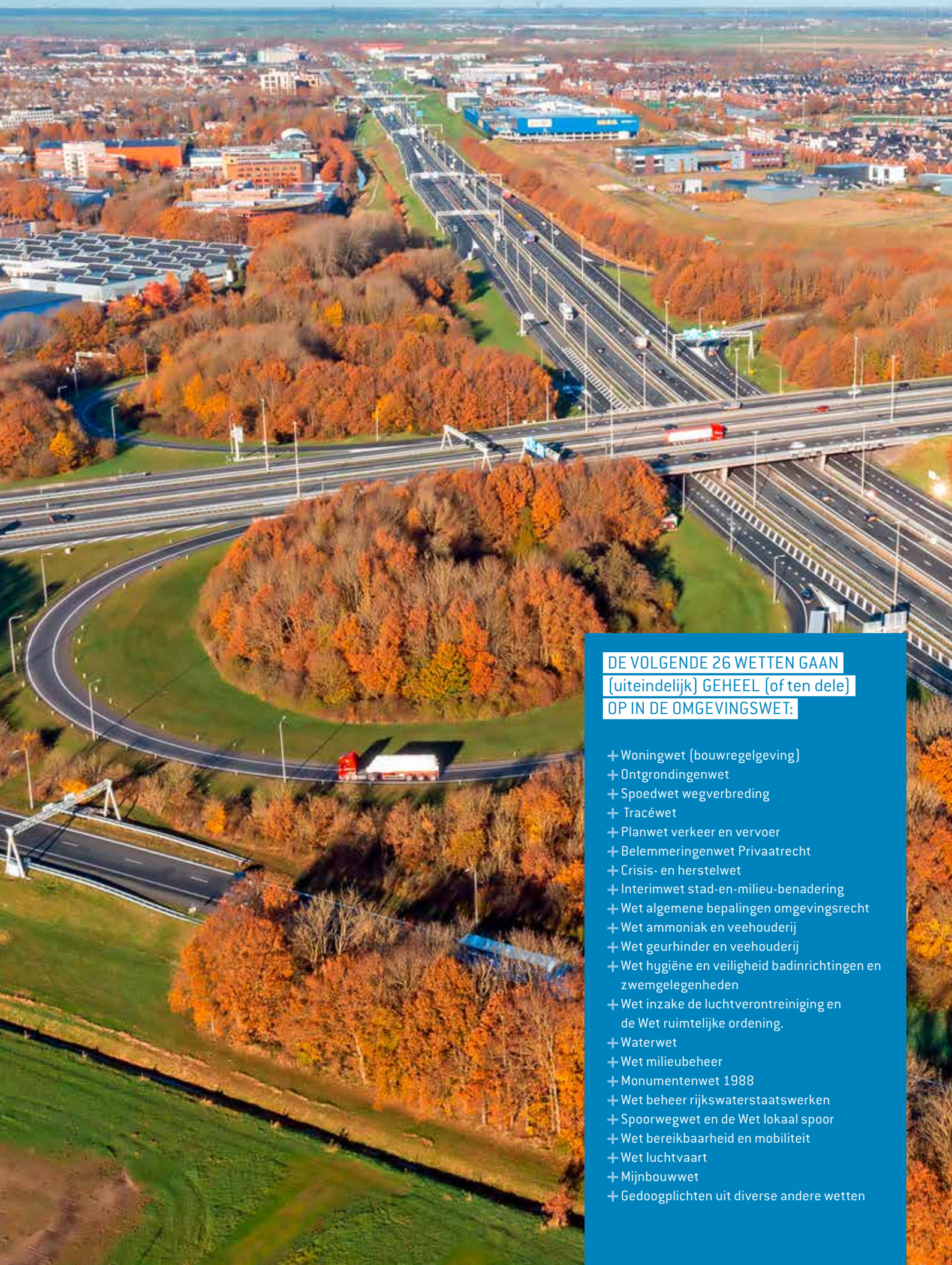
GEVOLGEN OMGEVINGSWET

De Omgevingswet bundelt 26 wetten en heeft gevolgen voor iedereen en zeker ook voor ondernemers en hun activiteiten en plannen rond bouw en inrichting van bedrijfspanden, industrieterreinen en dergelijke. Ook heeft de wet consequenties voor de energietransitie en infrastructuur. Meer informatie over de wet is te vinden via het ministerie van BZK of via het Omgevingsloket.

VOOR EN NA 1 JANUARI 2024

Gemeenten behandelen vergunningen die zijn aangevraagd voor 1 januari 2024 en nog in behandeling

**DE VOLGENDE 26 WETTEN GAAN
(uiteindelijk) GEHEEL (of ten dele)
OP IN DE OMGEVINGSWET:**

- + Woningwet (bouwregelgeving)
- + Ontgrondingenwet
- + Spoedwet wegverbreding
- + Tracéwet
- + Planwet verkeer en vervoer
- + Belemmeringenwet Privaatrecht
- + Crisis- en herstelwet
- + Interimwet stad-en-milieu-benadering
- + Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
- + Wet ammoniak en veehouderij
- + Wet geurhinder en veehouderij
- + Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden
- + Wet inzake de luchtverontreiniging en de Wet ruimtelijke ordening.
- + Waterwet
- + Wet milieubeheer
- + Monumentenwet 1988
- + Wet beheer rijkswaterstaatswerken
- + Spoorwegwet en de Wet lokaal spoor
- + Wet bereikbaarheid en mobiliteit
- + Wet luchtvaart
- + Mijnbouwwet
- + Gedoogplichten uit diverse andere wetten

**SPECIALIST IN LOONWERK,
GRONDVERZET EN SLOOPWERK**

033 286 2179 | INFO@LOONBEDRIJFDONSELAAR.NL

14244

loon- en verhuurbedrijf
NIEK KONIJN BV
WUDEWORMER

0299 433503
info@niekkonijn.nl
www.niekkonijn.nl

Machineverhuur | Uitrustingsstukken verhuur | Dieplader transporten | Overdrukfilter verkoop

14317

DE SPECIALIST IN GROUT & RECYCLING

- » COMPLETE SPOILHANDLING
- » EIGEN INNAME- EN VERWERKINGSLOCATIE
- » TRANSPORT GROUT- EN BENTONIETSPOIL
- » RECYCLEN GROUTSPOIL OP LOCATIE
- » VERHUUR SLANGENPOMPEN EN SCHEIDINGSUNITS

WWW.METHORST-ZUIGTECHNIEK.NL - STATIONSWEG OOST 281D | 3931 ER WOUDEBERG | TELEFOON 0031 318 711 002 | INFO@METHORST-PROJECTEN.NL

14352

2008 - 2021

ReVe Bestrating & Tuinaanleg

* voor al uw (machinale) straatwerk *

ReVe Bestrating & Tuinaanleg
Is hoofdzakelijk actief met bestratingen, wegenbouw en grondwerk. Zowel kleine als zeer grote projecten pakken wij aan.

Wilt u meer weten?
Neem dan contact met ons op via 06-11535095 of kijk op onze website:

revebestrating.nl

14357

- zijn op de oude manier. Ondernemers die bijvoorbeeld willen verbouwen, kunnen na 1 januari 2024 terecht in het nieuwe Omgevingsloket. Het nieuwe Omgevingsloket vervangt onder andere het Omgevingsloket Online (OLO) voor vergunningaanvragen en de Activiteiten Internet Module (AIM) om een melding te doen.

PARTICIPATIEPLICHT

Bij de Omgevingswet geldt dat overheden verplicht zijn om aan participatie te doen. Bij het opstellen van een omgevingsvisie, omgevingsplan, omgevingsprogramma, projectbesluit, omgevingsverordening en waterschapsverordening. Is de gemeente bezig met een nieuw omgevingsplan, dan moet zij dit eerst bekend maken. In die bekendmaking staat hoe de participatie voor die wijziging van het omgevingsplan eruit ziet en hoe inwoners kunnen meepraten.

Een initiatiefnemer, diegene met een plan of idee, wordt aangemoedigd om aan participatie te doen. Het is dus niet verplicht. Er geldt één uitzondering. Een gemeenteraad kan gevallen aanwijzen waarin participatie voor initiatiefnemers wel verplicht is. Het gaat dan om activiteiten die niet binnen het omgevingsplan passen en waarvoor een vergunning nodig is.

REGERINGSCOMMISSARIS OMGEVINGSWET

Kars de Graaf wordt de eerste regeringscommissaris Omgevingswet. Hij draagt bij aan het bewaken en borgen van de kwaliteit en eenheid van het stelsel. Hoogleraar De Graaf is verbonden aan de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen als hoogleraar bestuursrecht en duurzaamheid. Hij is deskundig op het terrein van het algemeen bestuursrecht en het omgevingsrecht, waaronder de Omgevingswet. [BOUWENUITVOERING](#)

Meer info via de QR-code of op www.bouwenuitvoering.nl

WERK EN INKOMEN

wat is er voor
dit jaar veranderd

Voor dit jaar is een belangrijk aantal regels rond werk en inkomen veranderd.

Medio december werd ook de nieuwe cao voor de bouw en infra voor 2024 definitief. Lees meer over de verschillende wijzigingen, percentages en bedragen.

en aantal tijdelijke energiemaatregelen, zoals de eenmalige energietoeslag, wordt in 2024 vervangen door structurele maatregelen zoals de hogere huurtoeslag, het hogere kindgebonden budget en het hogere minimumloon.

WERK EN MINIMUMLOON

Werkgevers moeten werknemers vanaf 1 januari per uur minimaal het minimumuurloon betalen. Er zijn dan geen wettelijk voorgeschreven minimum dag-, week- en maandlonen meer. Daardoor verdienen werknemers met minimumloon altijd hetzelfde uurloon.

Voorheen verdienden mensen die 40 uur werken met een minimumloon een lager uurloon dan mensen die in een sector werken waar een fulltime werkweek van 36 uur de norm is. Aan deze ongelijkheid komt dus een einde.

Vanaf 1 januari is het minimumuurloon 13,27 euro voor alle werknemers van 21 jaar en ouder. Voor werknemers onder 21 jaar gelden vanaf 1 januari 2024 vaste minimumjeugdlonen per uur. Deze minimumjeugduurlonen zijn afgeleid van het wettelijk minimumuurloon.

€ 13,27 p/u
minimumuurloon
vanaf 21 jaar

BOUW EN INFRA CAO

Medio december 2023 werd de nieuwe cao voor de bouw en infra definitief. Deze is ingegaan per 1 januari 2024 in. Bouwend Nederland heeft de nieuwe loon- en salaristabellen gepubliceerd.

Tijdens de looptijd van de bouw en infra cao in 2024 worden de lonen twee maal verhoogd:

De eerste verhoging is vanaf 1 januari 2024 en bedraagt 3,5 procent plus 50 euro per maand, de tweede verhoging, vanaf 1 juli 2024, bedraagt opnieuw 3,5 procent plus 50 euro per maand.

AOW-leeftijd
767 jaar

2x **3,5%**
loonsverhoging,
+ €50 p/mnd

Bouwend Nederland verschaft inzicht in de loontabellen bouwplaatswerknemer en de salaristabellen uta-werknemer per 1 januari 2024 op haar website.

UITKERINGEN

Alle uitkeringen stijgen door indexatie. Het gaat onder andere om de Participatiewet-uitkeringen (bijstand), IOW, IOAW, AOW, Anw, Wajong, WW, WIA, WAO, Ziektewet en Toeslagenwet.

SCHOLING EN WERK

Het kabinet blijft de individuele scholing van mensen bevorderen. Daarom wordt de SLIM-regeling, de subsidie gericht op het stimuleren van leren en ontwikkelen in het mkb, opnieuw aangepast.

WERK EN OPBOUW PENSIOEN

Werknemers die werken op een plek met een pensioenregeling bouwen vanaf 18 jaar een pensioen op. Nu is dat vanaf 21 jaar.

AOW-LEEFTIJD

De AOW-leeftijd stijgt gedeeltelijk mee met de levensverwachting van 66 jaar en tien maanden naar 67 jaar.

NOODFONDS ENERGIE

Mensen met een hoge energierekening en een lager inkomen kunnen een beroep blijven doen op het Tijdelijk Noodfonds Energie. Mensen met een laag inkomen (tot 130 procent van het sociaal minimum) kunnen steun aanvragen als zij 8 procent van hun inkomen kwijt zijn aan de energierekening.

Mensen met een laag middeninkomen (tot 200 procent van het sociaal minimum) kunnen steun aanvragen als zij 10 procent van hun inkomen kwijt zijn aan de energierekening. Het Noodfonds betaalt dan de rest van de energierekening boven deze 8 of 10 procent van het inkomen.

Regel gratis afvoer van lampen en
ander elektrisch afval op de zaak

GOED MAN!

Bied jouw klanten thuis en op het werk een duurzame oplossing voor afgedankte lampen, armaturen en ander elektrisch afval. Recycle lampen gratis via jouw technische groothandel of regel gratis afvoer samen met ander elektrisch afval via wecyclevoorbedrijven.nl. Ook voor bouw, sloop of andere projecten.

Alle voordelen op een rij:

- ✓ Gemakkelijk elektrisch afval afdanken
- ✓ Bijdragen aan inzameldoelstelling en circulariteit
- ✓ Zelf demonteren? Dat kan met certificering
- ✓ Voldoen aan wet- en regelgeving
- ✓ Voor sommig elektrisch afval ontvang je een vergoeding
- ✓ Verlagen risico afvalbranden

MEER ELEKTRISCH AFVAL?
GRATIS AFVOER REGEL JE VIA

wecyclevoorbedrijven.nl

14414

CONCEPT DESIGN ENGINEERING CONSULTANCY

BCP solutions levert u drijvende elementen in diversen soorten en maten; het liefst als het bijzonder moet zijn zoals de inventieve koppelbare **incradifloat pontons**.

INCRADIFLOAT
modular pontoons

BCP Solutions BV

Telefoon: 06 38 03 23 91
info@bcpsolutionsbv.com
www.bcpsolutionsbv.com
www.incradifloat.com

14355

INFRA ROOD.

- BODEMSANERING
- BEMIDDELING IN GRONDSTROMEN
- SPECIALISTISCH GRONDVERZET

www.infra-roodbv.nl

14319

H3L Spraysystems

Machines voor fruitteelt, boomkwekerij en openbaar groen

Geen boom te hoog, wij bieden een pasklare oplossing.

Nr. 1
in de preventieve
aanpak van de
eikenprocessierups!

Hans van Driel
Tel: 0031 654 376 834 www.fruitteltpuit.nl

14248

'Werknemers bouwen in 2024 vanaf 18 jaar pensioen op, dat was vanaf 21'

> KINDERBIJSLAG, KINDEROPVANG EN KINDGEBONDEN BUDGET

Ouders krijgen hogere vergoedingen als bijdrage in de kosten voor kinderen. Het gaat om de kinderbijslag, kinderopvangtoeslag en kindgebonden budget.

De **kinderbijslag** per kind gaat volgend jaar met maximaal 25,42 euro extra omhoog. Deze verhoging is inclusief de reguliere indexatie van de kinderbijslag. De hoogte van de kinderbijslag hangt af van het aantal kinderen en de leeftijd.

Per leeftijdsgroep is de kinderbijslag per kwartaal:

- + 0 t/m 5 jaar: € 264,42
- + 6 t/m 11 jaar: € 321,08
- + 12 t/m 17 jaar: € 377,74

Het **kindgebonden budget** gaat eveneens extra omhoog. Voor het eerste kind stijgt het maximumbedrag per jaar met 750 euro en voor het tweede en volgende kind met maximaal 883 euro per jaar. Voor kinderen van 12 tot 15 jaar en van 16 en 17 jaar gaat het bedrag met maximaal 400 euro omhoog.

Het extra kindgebondenbudget voor alleenstaande ouders gaat met 619 euro per jaar omlaag. De inkomensgrens waarboven ouderparen geen kindgebonden budget meer krijgen gaat omlaag met 11.111 euro.

Ook de maximum uurprijzen voor de **kinderopvang** gaan extra omhoog en wel met 2,95 procent bovenop de reguliere verhoging van ongeveer 6 procent. Dit betekent dat de maximum uurprijs voor de dagopvang 10,25 euro is, voor de buitenschoolse opvang 9,12 en voor de gastouderopvang 7,53 euro.

SCHOOLMAALTIJDEN

Voor leerlingen die dit het hardste nodig hebben, zijn er ook in 2024 gratis schoolmaaltijden. Het gaat om

leerlingen van scholen waarvan minimaal 30 procent of meer van de leerlingen uit een gezin komt met een laag inkomen. Alle leerlingen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs en praktijkonderwijs komen ervoor in aanmerking.

KINDEROPVANG

Kinderopvangcentra mogen vanaf 1 februari 2024 meertalige dagopvang aanbieden. Hierdoor mag kinderopvang voor maximaal 50 procent van de dagelijkse opvangtijd in het Duits, Engels of Frans aangeboden worden. Buitenschoolse opvang mocht al meertalig worden aangeboden.

ALLEENVERDIENERS

Ongeveer 6.500 huishoudens die onbedoeld een lager inkomen hebben dan mensen met een bijstandsuitkering krijgen in de loop van 2024 een tegemoetkoming. Zij krijgen dit geld via hun gemeente. Het gaat om huishoudens waarbij een van beide partners een UWV-uitkering heeft en de andere partner geen of weinig inkomen. De tegemoetkoming telt niet mee voor het verzamelinkomen van deze mensen. Het heeft dus geen gevolgen voor hun toeslagen.

BOUWENUITVOERING

Bron: Rijksoverheid en Bouwend Nederland.

↗ € 25,42
max. verhoging
kinderbijslag

↗ € 750 p/jr
1e kind
↗ € 883 p/jr
2+ kinderen

↗ € 400 p/jr
max. verhoging
12-13-14 jaar
16-17 jaar

↗ 2,95% p/u
extra max.
verhoging
kinderopvang

Meer informatie via de QR-link of op www.bouwenuitvoering.nl

ISDE SUBSIDIE AANGEPAST

EVERTS
grond-weg-waterbouw

Ook verhuur van machines met machinist.

Werk duurzaam, wij hebben schoon materieel elektrisch of met stage V dieselmotor.

Heeft u vragen of wilt u graag meer informatie?
06-54932240, info@everts-gww.nl
EVERTS-GWW.NL

14234

De Asbestverwijderaar
voor een schone en veilige omgeving

**Advies
Asbestsanering
Asbestverwijdering
Calamiteiten service**

Voor meer informatie
T. 010 - 316 3184
E. info@deasbestverwijderaar.nl
www.deasbestverwijderaar.nl

14285

RS
elektro B.V.

**Infrastructuur
Utiliteitsbouw
24/7 storingsdienst
Onderhoud**

www.rvselektro.nl

CONTACT
RvS Elektro BV
Nieuwekampen 22
5382 JN Vinkel
E. info@rvselektro.nl
T. 06-55858997

Wij verzorgen ook werkzaamheden rond de energietransitie zoals:

- Kabelverzwareng
- Zonnepanelen en
- Laadpalen

14307

J. Koper & Zn. BV

J. Koper & Zn. BV is een gespecialiseerd bedrijf werkzaam in de GWW sector. Wat van oorsprong is begonnen met bagger- en beschoeiingswerkzaamheden is inmiddels uitgegroeid tot een veelzijdig bedrijf in het uitvoeren van civieltechnische werkzaamheden voor zowel overheden, bedrijven als particulieren opdrachtgevers.

telefoon **0228-582798**
e-mail info@koperbv.nl
www.koperbv.nl

**GRONDWERKEN
RIOLERING
VERHARDINGEN
BODEMSANERINGEN
BAGGERWERK
GROND ZEVEN
MAATVOERING
MATERIEEL**

14326

Huiseigenaren kunnen ook dit jaar met de ISDE regeling subsidie aanvragen voor het verduurzamen van hun woning door deze te isoleren of een warmtepomp te installeren.

De subsidiebedragen voor isolatie met biobased materialen, zoals hout en vezelhenneep, zijn verhoogd. Daarnaast is het makkelijker om subsidie aan te vragen voor de isolatie van monumentale panden.

MONUMENT ISOLEREN MET ISDE

Vanaf 1 januari 2024 is de ISDE ook toegankelijker geworden voor monumenteigenaren. Lees hier meer over de voorwaarden en subsidiebedragen als u uw monument isoleert. Indien u de eigenaar/bewoner van een monument bent en uw woning een monumentenstatus heeft, dan komt u in aanmerking voor subsidie met aangepaste isolatievoorwaarden. Het object moet staan ingeschreven in het rijks-, provinciaal- of gemeentelijk monumenten- of erfgoedregister.

BIOBASED ISOLEREN

Er is, naast de standaard subsidie, een extra vergoeding als u biobased isolatiemateriaal gebruikt. Het bonusbedrag per vierkante meter voor biobased isolatiemateriaal is:

- Gevelisolatie: 6 euro per m²
- Dakisolatie: 5 euro per m²
- Vloerisolatie: 2 euro per m²
- Zolder- of vlieringvloerisolatie: 1,50 euro per m²
- Spouwmuurisolatie: 1,50 euro per m²
- Bodemisolatie: 1 euro per m²

COÖPERATIEVE ENERGIEOPWEKKING

Met de Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking (SCE) kan een energiecoöperatie of vereniging van eigenaars (VvE) in aanmerking komen voor subsidie op hernieuwbare (duurzame) elektriciteit uit zonne-energie, windenergie of waterkracht. De subsidie bedraagt het verschil tussen een basisbedrag (de kostprijs voor de productie van hernieuwbare elektriciteit) en een correctiebedrag waarin de elektriciteitsprijs meetelt. Per 1 januari 2024 worden de voorlopige

correctiebedragen aangepast om de ontwikkeling van de stroomprijzen mee te laten tellen in de hoogte van de subsidie.

ENERGIELIJST 2024

De Energielijst 2024 bepaalt welke duurzame investeringen in aanmerking komen voor de Energie-investeringsaftrek (EIA) in 2024. De belangrijkste wijziging ten opzichte van 2023 is dat veel investeringen die zich in een periode korter dan vijf jaar terugverdienen uit de Energielijst zijn verwijderd.

De energiebesparingsplicht verplicht bedrijven namelijk al om dergelijke investeringen te doen. Hiervoor heeft de EIA dus niet langer een stimulerend effect. Zo komen bijvoorbeeld zonnepanelen met een vermogen groter dan 55 kiloWatt niet meer in aanmerking vanwege de gemiddelde terugverdientijd.

LET OP!

Bij de ISDE regeling kunt u twee keer zoveel subsidie per vierkante meter krijgen indien u twee energiebesparende maatregelen tegelijk uitvoert. Bij het isoleren met biobased isolatiematerialen maakt het niet uit of u één of meer energiebesparende maatregelen toepast. De hoogte van het bonusbedrag blijft gelijk.

BOUW • UITVOERING

Meer informatie via bouwuitvoering.nl of de QR-code.

438 studenten
woningen

LOCATIE KRONENBURG AMSTELVEEN

Het Rijk wil samen met de gemeente Amstelveen op locatie Kronenburg 438 betaalbare studentenwoningen realiseren.

Ministers De Jonge en Harbers hebben de Tweede Kamer geïnformeerd over de mogelijke ontwikkeling van de locatie. Het betreft de eerste fase van de transformatie van het gebied naast studentencampus Uilenstede. >

United Wegwijs In Infra

Producent van Afzetmaterialen, RVV Verkeersborden, Omleidingsborden, Tekst- en Figuratieborden en overige materialen voor de verkeersveiligheid.

+31 (0) 252 278 008
 united@wegwijsinfra.nl
 www.wegwijsinfra.nl

14348

24-7 beschikbaar!
 Ook voor
 storingsdiensten.

Grondverzet, verhuur van graafmachine's.
 Grond- sloop en straatwerk.

Tel.: 06-43900631

14359

BROERE

LEKKERKERK VOF

- Verhuur van grondverzetmachines
- Aanneming van grondverzetwerkzaamheden
- Agrarisch loonwerk
- Straat- en beschoeiingwerk
- Verhuur rijplaten en draglineschotten
- Handel in zand, grond, menggranulaat, hout en pvc
- Op - en overslagmogelijkheden voor grond etc
- Inname van grond, puin en groenafval (LMA aangemeld)
- Huur mogelijkheden van Terrein en kantoorruimte.

“VEELZIJDIG
 ACTIEF EN VOLLEDIG
 ONTZORGD”

☎ 0180-661247   ✉ info@broerelekkerkerk.nl

☎ 06-55777286   📍 Verlengde Luytenstraat 32
 2941 CH LEKKERKERK

🌐 www.broerelekkerkerk.nl

14336

INFRA ELITE

SPECIAL SOLUTIONS

SLEUFLOZE TECHNIEKEN MET INNOVATIE
 ALS RODE DRAAD

RELINEN

LMI

ONZE INNOVATIEVE TECHNIEKEN

KOBUS

FOAMEN

INFRA-ELITE.COM

14247

'Kwaliteit van de leefomgeving in Kronenburg moet gaan verbeteren'

> VERBETEREN

Voor de locatie Kronenburg in Amstelveen is al geruime tijd de intentie om woningen te ontwikkelen die de leefbaarheid van het gebied versterken. Bovendien staat de regio Amsterdam voor een grote opgave op het gebied van ook de bouw van studentenwoningen, naast de overige woningbouw. De gemeente Amstelveen en het Rijk zetten nu in op de ontwikkeling van ongeveer 438 studentenwoningen die de kwaliteit van de leefomgeving in het gebied verbetert.

Dit aantal kan worden aangevuld met short-stay woningen, voor bewoning niet langer dan zes maanden. Hierbij is afgesproken dat door de toepassing van inzichten van geluidadaptief bouwen, het uitvoeren van tussenevaluaties en monitoring onderzocht wordt of verdere gebiedsontwikkeling mogelijk is.

VOLGENDE STAPPEN

Het nieuwe conceptplan moet zowel economisch als financieel haalbaar zijn. Zodra het is uitgewerkt, zal het LuchthavenIndelingsbesluit Schiphol (LIB) worden aangepast. De inzet van het Rijk is om deze wetswijziging zoveel mogelijk parallel te laten lopen met de vereiste planologische procedures. De komende periode zullen de afspraken verder worden uitgewerkt tot een concreet plan voor de eerste fase van de ontwikkeling op Kronenburg. **BOUWUITVOERING**

Bron: Rijksoverheid.

De kamerbrief inzake de plannen rond 438 studentenwoningen op locatie Kronenburg in Amstelveen is in te zien via de QR-link of op www.bouwuitvoering.nl

UILENSTEDE

Campus Uilenstede in Amstelveen is met ruim 3.400 bewoners één van de grootste studentencampussen van Noord-Europa. De Campus is voornamelijk gebouwd in de zeventiger jaren. De studentenflats worden verhuurd door woningcoöperatie DUWO.

ADVERTENTIE

www.GERLASCO.nl

Specialist in zeef-, meng- en breekbakken

Voor advies op maat

Tinnegieter 3 (Bezoek alleen op afspraak!) 4174 LG Hellewou (West -Betuwe)

Telefoon: +31(0)418-584163 E-Mail: info@gerlasco.nl

nieuwe website
vergemakkelijkt

AFDANKEN OUDE LAMPEN EN ARMATUREN

Afgedankte energiezuinige lampen zoals tl-buizen, spaar- en ledlampen, moeten door professionals apart worden gehouden en worden ingeleverd voor recycling. Dit is ook een vastgelegde verplichting in het Bouwbesluit.

Toch belandt er nog elk jaar een aanzienlijke hoeveelheid elektrisch afval (apparaten en verlichting) in het restafval. Om dat te voorkomen heeft Stichting OPEN in 2023 de website wecyclevoorbedrijven.nl gelanceerd. Dit nieuwe B2B-platform maakt gratis, veilig en verantwoord afdanken van e-waste nog veel gemakkelijker.

Op wecyclevoorbedrijven.nl vinden installateurs namelijk via een handige zoekfunctie in een handomdraai een marktpartij (Wecycle-inleverpunt) bij hen in de buurt die afgedankte lampen en armaturen inneemt. En niet alleen dat, maar ook ander elektrisch afval dat bij renovatieklussen vrijkomt, zoals defecte zonnepanelen of koel-/vriesapparatuur.

Een deel van de Wecycle-inleverpunten bestaat uit technische groothandels of milieustraten. Deze nemen elektrisch afval in zonder vergoeding voor de materiaalwaarde. Dit is vooral aantrekkelijk voor 'kostenstromen' zoals koel-/vriesapparatuur, lampen en zonnepanelen. Er zijn echter ook e-waastromen die nog een zekere materiaalwaarde vertegenwoordigen, zoals metalen armaturen, cv-ketels en boilers. Dan kan het lonen om op de website 'materiaalvergoeding voor apparaten met waarde' aan te vinken. Vervolgens kom je uit bij een metaalrecycler of zogeheten CENELEC-verwerker die niet alleen het elektrisch afval gratis inneemt, maar (vaak) ook een vergoeding voor de materiaalwaarde uitkeert.

En dan is er natuurlijk altijd nog de optie om e-waste te laten ophalen door Stichting OPEN. Bekijk dan wel eerst even de spelregels op de website van Stichting OPEN, stichting-open.org. Een combinatie van beide kan natuurlijk ook: waardestromen zelf wegbrengen, en kostenstromen gratis laten ophalen. Zo kan het afdanken van oude lampen en armaturen een aantrekkelijke businesscase worden!

ZELF WECYCLE-INLEVERPUNT WORDEN

En over businesscases gesproken: er is inmiddels een landelijk dekkend netwerk van Wecycle-inzamelpunten. Want Stichting OPEN maakt zich er hard voor om het bedrijven zo gemakkelijk mogelijk te maken om elektrisch afval conform wet- en regelgeving af te danken. En daarom is de ambitie om dit netwerk verder uit te breiden met nog meer regionale partijen die als Wecycle-inleverpunt willen fungeren. Immers: hoe fijnmaziger het netwerk van inleverpunten, hoe minder ver bedrijven hoeven te rijden om hun elektrisch afval kwijt te raken. In een sector waar geldt dat 'tijd is geld', is dat geen onbelangrijk voordeel.

Voor bedrijven in de bouw en uitvoering kan het om meerdere redenen interessant zijn zich aan te melden als een Wecycle voor bedrijven-inleverpunt. Om te beginnen is het een stukje extra service richting de eigen klanten, die op deze manier een laagdrempel-

lige oplossing kan worden geboden voor afgedankte lampen, armaturen en ander elektrisch afval. Het zet bedrijven bovendien op de kaart als speler die duurzaamheid en circulariteit hoog op de agenda heeft staan. En last but not least kan het financieel interessant zijn: dankzij een stimuleringsregeling van Stichting OPEN is er een vergoeding voor verschillende apparaten die worden ingenomen en die klanten gescheiden afgeven aan een CENELEC-gecertificeerde verwerker. En dit nog boven op de eventuele materiaalwaarde die bedrijven zelf kunnen onderhandelen, bijvoorbeeld voor armaturen! Hiervoor dienen ze wel te voldoen aan de toetredingsgrondslagen voor de stimuleringsregeling (zoals het hebben van een risico- en veiligheidsplan en dat zij voldoen aan arbo- en milieuwet- en regelgeving). Meer informatie over deze aantrekkelijke optie is te lezen op www.stichting-open.org/tips/inzamelen-van-afgedankte-apparaten. Of lees de blog op onze website over dit onderwerp van Gied van Hoorn, bestuurslid van Stichting OPEN en directeur van LightRec, belangenbehartiger voor de verlichtingssector.

EU 'GOES LED'

Er is vanuit LightRec overigens ook nog ander nieuws, namelijk dat sinds vorig jaar (2023) de EU gestart is met het definitief uitfasen van spaarlampen en tl-buizen. Daaruit blijkt maar weer dat op het gebied van (technische) verduurzaming de ontwikkelingen razendsnel gaan. Wat tien jaar geleden innovatief en duurzaam was, kan anno 2024 alweer achterhaald zijn. Een aansprekend voorbeeld daarvan is de

spaarlamp. De ooit de gedroomde opvolger van de niet-duurzame gloeilamp is inmiddels zelf ook rechts ingehaald door de ledlamp, die niet alleen nog energiezuiniger is maar ook minder belastend voor het milieu. Daarom doet de EU spaarlampen en tl-buizen nu dan ook echt in de ban.

Sinds eind februari 2023 is het voor fabrikanten verboden spaarlampen tot 150 watt op de Europese markt te brengen. Ook tl-fluorescentiebuizen met een levensduur van minstens 25.000 branduren, alsmede tl-buizen van het type T2 en T12 mogen niet meer geproduceerd worden. Voor tl-fluorescentiebuizen van het type T5 en T8 geldt dat verbod inmiddels ook, sinds eind augustus 2023. En sinds 1 september 2023 mogen ook grotere tl-buizen T8 van 60, 120 en 150 cm niet meer worden geproduceerd. Tot slot is de productie van G4, GY6.35 en G9 halogeenlampen inmiddels verboden (al zijn er enkele uitzonderingen).

Kortom, 'EU goes led'. Een belangrijke aanjager van deze ontwikkeling is overigens de RoHS richtlijn (Restriction of Hazardous Substances - red.), ook wel Richtlijn 2011/65/EU genoemd. Die bepaalt dat het gebruik van gevaarlijke stoffen in elektronische apparatuur, waaronder verlichting, moet worden beperkt. Een aangezien tl-buizen en spaarlampen een kleine hoeveelheid kwik bevatten, is het logisch dat deze niet meer geproduceerd en - op termijn - verkocht mogen worden. Dat laatste betekent overigens ook dat het onverminderd belangrijk blijft om oude spaarlampen en tl-buizen (en de bijbehorende armaturen) niet zonder meer bij het grofvuil te gooien, maar bij speciale lampen-recyclepunten in te leveren. Dat mes snijdt overigens aan twee kanten, want dit type lampen bevatten ook veel waardevolle grondstoffen die gerecycled kunnen worden.

ECODESIGN

En de toekomst? Die zal ongetwijfeld ook voor ledlampen en led-armaturen gaan toebewegen naar (meer) circulair productontwerp. Het Europees Parlement heeft immers vorig jaar de zogeheten ecodesignwet goedgekeurd. Circulair productontwerp moet daarvoor de norm worden: producten moeten herstelbaar en recycleerbaar zijn. In ons land, maar ook in Europees verband, maakt de LightRec zich hier hard voor. Samen met haar achterban - ketenpartners en zo'n 650 producenten en importeurs van energiezuinige lampen en armaturen - ontplooit deze belangenbehartiger nieuwe initiatieven. Door belanghebbenden te informeren over ontwikkelingen, en door samen te werken met onderzoeksinstituten, overheden en andere partijen in Nederland en Europa die aan circulariteit willen bijdragen. [BOUW EN UITVOERING](#)

AN 77 40 ND
OOST VRIES LANT

PRAKTIJKBOEK DUURZAAM ERFGOED

Het nieuwe Praktijkboek Duurzaam Erfgoed is beschikbaar.

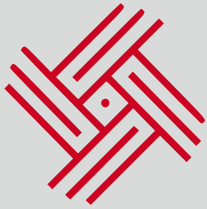
Het ISSO boek is een herziening van het bestaande Handboek Duurzame Monumentenzorg en tot stand gekomen in een brede samenwerking.

Het nieuwe praktijkboek biedt tekst en uitleg over de verduurzamingsstappen, met daarbij verwijzingen naar beschikbare tools en richtlijnen. Het Praktijkboek is geschreven voor professionals in de bouw- en erfgoedsector, maar is ook toegankelijk voor opdrachtgevers en eigenaren.

Juist voor deze doelgroepen zorgt het praktijkboek voor een betere structurering van informatie en kennis. Nieuwe kennis en praktijkervaringen worden gedeeld, maar ook informatie over het werken met de ERM-uitvoeringsrichtlijnen. Erfgoeddeskundigen, bouw- en installatiedeskundigen, energie- en verduurzamingsexperts hebben aan de uitgave meegewerkt. [>](#)

MOLENAKKER INFRA

Aanleg van allerlei soorten kabels en straatprojecten zoals elektriciteit- en internetkabels.

PARTNER VAN: Allinq - van Gelder - KPN - Ziggo zakelijk

Mariastraat 13, Dordrecht
Telefoon: +31614527287
info@molenakkerinfra.nl
molenakkerinfra.nl
Wij bieden 24/7 hulp

14309

DIRECT MEER INFORMATIE
KLAASSOERNL/PUNRECYCLING
OF BEL 06-13476265

BRL2506 gecertificeerd

UW PUIN OP LOCATIE OMGEZET TOT EEN GECERTIFICEERD PRODUCT

Op efficiënte wijze maken wij van uw restproduct herbruikbare, gecertificeerde grondstoffen.

Dankzij de compacte afmetingen komen wij met onze mobiele breker op nagenoeg elke gewenste locatie voor het breken van o.a. puin, beton en asfalt.

KLAASSOER
GRONDVERZET B.V.

Grondverzet - Recycling - Verhuur en Aanneming

14331

LOONBEDRIJF DE HAAS

- GRONDVERZET VOOR BEDRIJF/PARTICULIER
- CHAMPIGNONCELLEN LEEGMAKEN
- HANDEL IN GRONDSTOFFEN

Loonbedrijf de Haas v.o.f.

DRIELSE VELDWEG 15
5334NW VELDDRIEL
TEL: 06-29167347
LOONBEDRIJFDEHAAS.NL

14345

CMS INFRA BV

CMS Infra B.V. is gespecialiseerd in de begeleiding en ondersteuning van van monteurs ten behoeve van onderhoud, reparaties (storingen) en aanleg van gasleidingsystemen, encapressen en de injectie van gietijzer.

TRAININGEN | REPARATIES | MATERIEEL

Neptunusstraat 14
1033 XA Amsterdam
T: 06 - 52825448
E: info@cmsinfra.nl
I: cmsinfra.nl

14368

'De reikwijdte van het praktijkboek is verbreed van monumenten naar al het erfgoed van voor 1940'

- Het doel van deze samenwerking was het bevorderen en ondersteunen van de kennis en actiebereidheid bij de erfgoedeigenaar of -beheerder. Het praktijkboek levert daarvoor de noodzakelijke kennis en inzichten.

BREED

Het overheidsbeleid en de collectieve aanpak rondom erfgoed komen aan bod. Het klimaatakkoord, de energietransitie, de Omgevingswet, maar ook andere doelstellingen rondom verduurzaming van maatschappelijk vastgoed hebben een belangrijke invloed. Het is daarom belangrijk dat alle betrokken partijen weten wat dit voor implicaties heeft bij het verduurzamen van erfgoed.

Ook herbestemming van erfgoed, gebiedsgerichte aanpak en innovaties rond het verduurzamen van erfgoed komen aan bod.

STRATEGIEËN ROND ERFGOED

Het praktijkboek bevat een uitwerking van 21 verschillende strategieën. Elke strategie focust zich op een specifiek, maar vaak wel onmisbaar onderdeel van de verduurzaming van erfgoed. Dit varieert van het

SAMENWERKING

Voor de nieuwe uitgave van het ISSO Praktijkboek werd actief samengewerkt met het netwerk in de Nederlandse erfgoedsector.

Belangrijke partners en financiers zijn de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), het Rijksvastgoedbedrijf (RVB), de stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM), het Nationaal Restauratiefonds (NRF), en het Nationaal Centrum Erfgoedopleidingen (NCE).

doorgronden van het gebouw, aandacht voor hergebruik en circulariteit en het inzetten van energie- en waterbesparende maatregelen of een restauratiestrategie die is afgestemd op het DuMo-profiel.

Het instrument Duurzame Monumentenzorg (DuMo) is aan het praktijkboek toegevoegd. Dit geldt ook voor het Werkblad Mo-coëfficiënt, waarmee eigenaren zelf de monumentale waarde van hun erfgoed kunnen bepalen. [BOUW. N U I T V O E R I N G](https://www.bouwenuitvoering.nl)

Meer info via de QR-link of op www.bouwenuitvoering.nl.

Loon- en aannemingsbedrijf
VAN ETTEN

Grondverzet

Bestrating

Riolering

Waterbouw

Sloopwerk

Verhuur

Transport

Wij bieden alle
diensten met
betrekking tot
GWW

vanetten-andijk.nl
Bel ons vandaag nog: 06-22707458

14344

0648520274 www.diekmanbestrating.nl

**AANNEMERS
GEMEENTES
WEGENBOUW
WOONWIJKEN
INDUSTRIETERREINEN
PARKEERGARAGES**

14360

COLOFON

Bouw en Uitvoering (B+U) is informatiebron, platform en vakblad, voor beslissers en toeleveranciers van en binnen de bouw-, infra- en technieksector. Hoofden van dienst en medewerkers van rijk, provincie en gemeente, waterschappen, woningbouwverenigingen e.d., waarbij inbegrepen: directies publieke, openbare en gemeentewerken, openbare bedrijven, architectuur en stadsontwikkeling, bouw- en woningtoezicht, milieu, nutsbedrijven, DVD, relevante publiek-private samenwerkingen, middelbaar en hoger technisch onderwijs, openbaar vervoersbedrijven, aannemers utiliteit-, nieuwbouw, civiel, GWW en infra.

ONLINE

www.bouwenuitvoering.nl

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE

Tilly van Dongen, Erik de Jong, Emile Koeman, Jolanda Linschoten, Jørgen Postma, Betty Rombout, Erik Steegman, Jan Kees Verschuure, Chantal Zeegers.

UITGEVER

Jaco Otto, e-mail: j.otto@aprmediagroep.nl

ABONNEMENTEN

Jaarabonnement*	€ 85,00
Buitenland	€ 130,00
Losse nummers**	€ 15,00
Abonnementen binnen de doelgroep*	€ 39,00

* Prijzen zijn exclusief BTW. ** Prijzen zijn exclusief BTW en verzendkosten.

VORMGEVING

APR media, e-mail: studio@aprmediagroep.nl

DRUK

Veldhuis Media BV, Meppel

UITGAVE

APR media
Postbus 125, 7890 AC Klazienaveen
Telefoon: +31 (0)33 456 70 50
E-mail: info@aprmediagroep.nl
Internet: www.aprmediagroep.nl

ADVERTENTIE- EN ORDERADMINISTRATIE

E-mail: admin@aprmediagroep.nl

ABONNEMENTENADMINISTRATIE

APR media abonneeservice
Daalakkersweg 2 - 72
5641 JA Eindhoven
Telefoon: +31 (0)88 226 66 86
E-mail: abo@aprmediagroep.nl

AANSPRAKELIJKHEID

Aan de inhoud van dit vaktijdschrift is veel zorg en aandacht besteed. Het is echter mogelijk dat de inhoud van deze uitgave omissies bevat. Aan de inhoud van deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend. APR media kan niet aansprakelijk worden gehouden voor de directe of indirecte gevolgen van het gebruik, op welke wijze dan ook, van de in deze uitgave aangeboden informatie. APR media geeft geen enkele garantie, noch aanvaardt enigerlei aansprakelijkheid met betrekking tot de inhoud, data, adviezen, verklaringen, producten of ander materiaal in deze uitgave. Overname van artikelen uit deze uitgave is uitsluitend toegestaan met bronvermelding en na schriftelijke toestemming van de uitgever. Alle regels met betrekking tot de Nederlandse intellectuele eigendomsrechten zijn van toepassing. Voor zover beeldrechten niet zijn genoemd is het redactie en uitgever bij naspeuring helaas niet gelukt deze te achterhalen. Overige beeld- en fotorechten zijn beschreven bij het artikel, m.u.v. openings- en ondersteuningsbeeld, waarvoor bij123rf.com de beeldrechten zijn verkregen en aangekocht. ©2024 APR media.

ISSN - 0921 - 1667

Boats and Barges beunbakken

Boats & Barges verhuurt duwbakken met rechte beun van 40M³ tot 150M³.
Kijk op onze website voor meer info:

www.beunbakken.nl

Boats and Barges BV • Leiden/Amsterdam • info@beunbakken.nl • Tel 06-26939544

14302

AXA INFRA EN MILIEU B.V.

Gespecialiseerd in bodemsaneringen en aanleg van kabels en leidingen.

Florijnstraat 59a | 2988 CL Ridderkerk
T: 085 060 4468 | www.axaim.nl

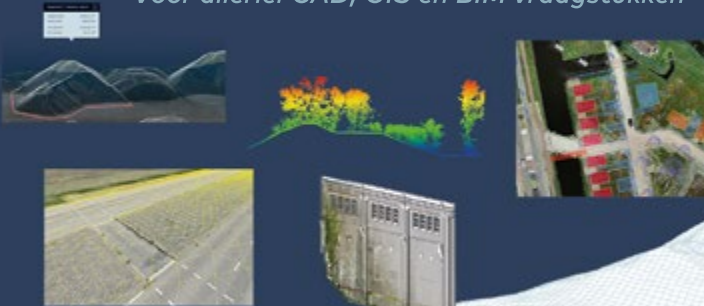
BRL7000
ISO9001
VCA*

14304

Eén drone vlucht, tientallen metingen!

Voor allerlei CAD, GIS en BIM vraagstukken

SkyWise GEODATA

skywisegeodata.nl
023 - 20 220 47

14330

Boringen • Bronnen • Wateropslag

SCHIJF

grondboringen

Drechtelijk 36
1424 RH De Kwakel
Tel: 06-53576135

*al meer dan
35 jaar ervaring*

schijfgrondboringen.nl

14361

ONLINE AGENDA

IN EN VOOR DE

BOUW- EN INFRASECTOR

SYMPOSIA

WEBINARS

CONGRESSEN

VAKBEURZEN

CONFERENTIES

SEMINARS

LEZINGEN

 BOUWKALENDER

Op bouwkalender.nl worden alle vakevenementen ontsloten voor de professionals in de woning- en utiliteitsbouw en de weg- en waterbouw